

بیکاری با تولید اتوبوس در مرز صفر گره خورده و به مرز هزاران هزار رسیده است!

امیرجوهری لنگرودی
info@kareqari.com

از زمان بازگشت تحریم های جدید امریکا، کاهش تولید در صنایع مونتاژ و قطعه سازی گسترش یافته و پا به پای سقوط تولید، ورشکستگی شرکت ها بیشتر شده است. این که مواد اولیه وارد کشور نمیشود و یا آنکه نوسان ارزی و پولی سیستم تهیه مواد را با دشواری روبرو ساخته یک چیز است و ایکه تحریم و عوارض جتنبی آن چه بر سر طبقه ما می آورد، امری قابل توجه و بدون گذشت است. در رابطه با بحران بیکاری در ایران پیشتر در شهریور ماه از قول محمد رضا بادامچی رییس فراکسیون کار و کارآفرینی مجلس شورای اسلامی از حضور معاون اشتغال وزارت کار در جلسه فراکسیون کار مجلس خبر دادم: « اکنون یک نفر از شش نفر در جامعه ایرانی کار می کنند، قریب به ۲۰ میلیون نفر جوانان ۱۵ الی ۲۹ ساله کشور بیکار هستند. نرخ بیکاری مردان در بین سنین ۱۵ الی ۲۹ سال، معادل ۲۱ درصد و زنان ۴۰ درصد است لذا در این شرایط رکود اقتصادی باید به رونق مشاغل کوچک و خانگی توجه شود، چرا که بسیار ضروری هستند...» همچنین از قول غلامرضا تاجگردون، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی آوردم: « الان سه میلیون و ۲۰۰ هزار نفر بیکار در جمعیت فعال کشور داریم و در جمعیت غیرفعال هم سه میلیون و ۹۵۰ هزار نفر بیکار است» افزود: « ۲۵ میلیون و ۷۹۰ هزار نفر جمعیت فعال داریم که از این مقدار ۲۲ میلیون و ۵۸۸ هزار نفر شاغل و سه میلیون و ۲۰۳ هزار نفر بیکار هستند». وی ادامه داد: « در جمعیت غیرفعال، با تحصیلات عالی ۵ میلیون و ۴۵۲ هزار نفر بیکار داریم، یعنی حدود ۸ میلیون نفر تحصیل کرده بیکار داریم که از ظرفیت اقتصادی آنها استفاده نمی کنیم.» همچنین از قول دو استاد دانشگاه و اقتصاد دان فریبرز رئیس دانا و ابراهیم رزاقی اینگونه آوردم: « دکتر فریبرز رئیس دانا بعنوان کارشناس امور اقتصادی چندی پیش در رابطه با میزان بیکاری در کشور، اعلان می دارد: « در کشور ۷/۵ میلیون نفر بیکار داریم، تورم لجام گسیخته در کشور وجود دارد، اقتصاد عمومی ناکارآمد است که قبل از تحریمها نیز موجود بودند و این تفاهم نامه هیچ کدام از این مشکلات را حل نخواهد کرد...» (۲) یا دکتر ابراهیم رزاقی استاد اقتصاد دانشگاه تهران، در گفت و گو با خبرنگار گروه اقتصادی خبرگزاری فارس استان تهران درباره عملکرد اقتصادی دولت اظهار کرد: « برخلاف آمارهای دولتی در بحث بیکاری و اشتغال، پانزده (۱۵) میلیون بیکار در جامعه داریم و جوانان بسیاری جویای کار هستند». وی ادامه داد: « اگر رئیس جمهور دنبال اشتغالزایی برای جوانان در چهار سال گذشته بود، آمار جوانان جویای کار و بیکار به این رقم نمی رسید؛ شاهد رشد نرخ بیکاری در این سالها هستیم». (۳) از زمان بازگشت تحریم های جدید امریکا، کاهش تولید در صنایع مونتاژ و قطعه سازی گسترش یافته و پا به پای سقوط تولید، ورشکستگی شرکت ها بیشتر شده و بیش از ۱۰۰ هزار کارگر تاکنون بیکار شده اند: آمار منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) نشان می دهد تولید انواع اتوبوس در آبان ماه امسال به نزدیک صفر رسیده است.

در همان تاریخ باز از قول شاپور سامعی، نایب رئیس انجمن قطعه سازان در نشست خبری اعضای این انجمن با ابراز اینکه امروز باید به صنعت قطعه سازی کشور تسلیت بگویم، اظهار داشت: «قطعه سازان روزهای بدی را می گذرانند به نحوی که ضمن تعدیل نیرو و شیفتهای کاری خود را هم کاهش داده اند. کنار این موضوع نزدیک به یک هفته است که با ابلاغ آیین نامه جدید قطعه سازان امکان ترخیص کالاهای خود از گمرک را ندارند... احتمال تعدیل نیروی ۴۵۰ هزار نفر در صنعت قطعه سازی / از اول شهریور امکان تولید قطعه نداریم» در این رابطه سید مرتضی مرتضوی رئیس هیئت مدیره انجمن قطعه سازان نیز تأکید کرد: « جریان انحصار در صنعت خودرو باید رفع شود. نباید تعدادی قطعه ساز

عضو هیئت مدیره خودروسازان شده و با این عملکرد به صورت انحصاری قطعات خود را در شرکت های خودروساز به فروش برسانند این نوعی انحصار است و باید با آن برخورد جدی صورت گیرد.» (۴)

در هفته اول آذر ماه از قول مازیار بیگلو، دبیر انجمن سازندگان قطعات و مجموعه های خود رو آوردیم : « وقتی تیراژ تولید به نصف ظرفیت قبلی رسیده، نباید از آمار تعدیل ها تعجب کرد؛ قبلاً هم در نامه ای که تابستان منتشر کردیم، نسبت به بحرانی شدن اوضاع هشدار داده بودیم و این بحران فعلی را پیش بینی کرده بودیم». او ادامه می دهد : « ما هشدار داده بودیم که اگر روند فعلی ادامه پیدا کند، نصف شاغلان صنعت خودرو، یعنی ۴۰۰ هزار نفر تعدیل می شوند.» خود او می افزاید : « ما طرف حساب مان همه ی نهادهای درگیر است؛ خطاب مان هم به دولت است و هم به مجلس و هم به نهادهای فراقوه ای مثل بانک مرکزی. توقع داریم همه ی این نهادها به مطالبات مان توجه کنند و خواسته های ما را برآورده نمایند.» بیگلو بر این باور است « قطعه سازی تاب و توان ندارد؛ شرکت هایی هم که تا امروز تعدیل نداشته اند فقط به این دلیل است که تعداد روزهای کاری را از شش یا هفت روز در هفته به چهار تا پنج روز کاهش داده اند. او البته تاکید می کند که اگر شرایط بهبود نیابد، موج تعدیل های بیشتر در راه خواهد بود. » (۵)

آنچه امروز بدان اشاره می داریم مربوط به هفته آخر آذر ماه است و ابراز نگرانی از تحقق شدن آنچه بیشتر گفته شد و آن اینکه برپایه خبر مندرج در خبرگزاری کار ایران ایلنا آمده است :

تولید انواع اتوبوس در آبان ماه امسال با کاهش ۹۹,۴ درصدی از ۱۶۳ دستگاه در آبان ماه سال گذشته به یک دستگاه کاهش یافته است. بطوری که در آبان ماه سال جاری، میزان تولید اتوبوس در شرکت های ایران خودرو دیزل، عقاب افشان و یاوران خودرو شرق ۱۰۰ درصد کاهش داشته و تولید آن ها به ترتیب از شش، ۱۴۰ و ۱۲ دستگاه در آبان ماه ۱۳۹۶ به صفر رسیده است.

میزان تولید اتوبوس در شرکت پیشرو دیزل آسیا نیز در آبان ماه امسال حدود ۸۰ درصد کاهش داشته و تعداد اتوبوس های تولید شده در این شرکت از پنج دستگاه در آبان ماه سال گذشته به یک دستگاه رسیده است. در این میان وضعیت تولید شرکت آکیادویچ در آبان ماه امسال نسبت به ماه مشابه در سال گذشته تغییری نداشته و این شرکت در ماه آبان هر دو سال هیچ اتوبوسی تولید نکرده است.

از زمان بازگشت تحریم های جدید امریکا، کاهش تولید در صنایع مونتاژ و قطعه سازی گسترش یافته و پا به پای سقوط تولید، ورشکستگی شرکت ها بیشتر شده است. این هفته اعلام شد که شرکت قطعه سازی «شهاب شمس» با ۲۶۰ کارگر تعطیل شده است. اوایل آذرماه اخراج ۱۰۰ هزار کارگر و در مجموع بیکاری ۴۰۰ هزار کارگر صنعت قطعه سازی و خودروسازی ایران از سوی رئیس انجمن قطعه سازان مطرح شده بود. نکته آخر اینکه حسن صادقی (رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری) می گوید: « در این روزها هزاران کارگر در واحدهای صنعتی بحرانی درگیر معضل مطالبات معوقه و تهدید تعدیل نیرو هستند.» او معتقد است : « بیان عدد دقیق برای واحدهای بحرانی ممکن نیست، چون تعریف درستی از بحران نداریم و مشکلات در سطوح مختلفی به سراغ واحدهای تولیدی می آید.» صادقی می افزاید: « بحرانی ترین واحدهای صنعتی موجود را بالای ۱۰۰ کارخانه اعلام کرده و بیان می کند: تعداد کل واحدهای بحرانی در ۱۳ شهر بزرگ صنعتی کشور ۴۵۲ واحد است. در حال حاضر کل صنعت کشور دچار بحران عقب افتادگی تکنیک و ابزار تولید است و به لحاظ تکنولوژیکی مشکلاتی داریم.» (خبرگزاری کار ایران - ایلنا ، ۲۷ آذر ۱۳۹۷)

درست در چنین شرایط بس دشوار و بحرانی ، برای کارگران ما ، راهی جز متشکل شدن و تشکلات مستقل خود را سازمان دادن ، هیچ راهی وجود نداشته و ندارد. به باور من ؛ در چنین هنگامه ای رودر رویی جبهه کار و سرمایه، برای همه نیروهای اردوی کار اعم از توده کارگران شاغل که در صف بیکار سازی اند و نیروی میلیونی بیکاران راهی جز سازمانیابی و متشکل شدن در پایگان خویش در محیط کار و محیط زیست شان باقی نمی گذارد.

حقیقت این است که در شرایط کنونی کشور ما ، برای تضمین امنیت شغلی کارگران و بیکاران، راهی بدون خواست تأمین اجتماعی همگانی میسر نیست. بخش های مختلف کارگران و زحمتکشان ایران باید به همدیگر گره بخورند و به تشکلی مستقل و سراسری دست یابند. مبارزه برای سراسری شدن تشکلی مستقل کارگران و زحمتکشان و تشکلی مستقل بیکاران برای دست یابی به کار یا شعار بازگشت برسر کار به عنوان خواست مشترک ، بی واسطه و قابل لمس برای همه زحمتکشان ایران نیازی عمومی و همگانی است .

منابع :

(۱) - غلامرضا تاجگردون ، گزارش خبرگزاری تسنیم به نقل از تابناک

<http://www.tabnak.ir/fa/news/756931>

(۲) - دکتر فریبرز رئیس دانا ، کارشناس اموراتصادی در گفتگو با صدای آمریکا به نقل از سایت روزی کرد

<http://www.rojikurd.net/fa>

(۳) - دکتر ابراهیم رزاقی ، استاد اقتصاد دانشگاه تهران

<https://www.farsnews.com/news/13960606000351>

(۴) - سایت خبرگزاری تسنیم ، نزدیک به سپاه قدس ، ۲۲ مرداد ۱۳۹۷

<https://www.tasnimnews.com/fa/news/1397/05/22/1801305>

(۵) خبرگزاری کار ایران - ایلنا ، بیکاری آمار کارگران ... ، ۴ ، آذر ۹۷

<https://www.ilna.ir/%D8%A8%D8%AE%D8%B4->

[%DA%A9%D8%A7%D8%B1%DA%AF%D8%B1%DB%8C-9/690450-](https://www.ilna.ir/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%DA%A9%D8%A7%D8%B1%DA%AF%D8%B1%DB%8C-9/690450-)